



רשומות

הצעות חוק

21 ביוני 1966

695

ג' בתמוז תשכ"ז

עמוד

132

חוק פנקס הבוחרים (הודאות שונות), תשכ"ז—1966

חוק פנקס הבוחרים (הוראות שונות), תשכ"ו-1966

תיקון סעיף 1	<p>1. בסעיף 1 לחוק פנקס הבוחרים לכנסת, תשי"ט-1959¹ (להלן - חוק הפנקס) -</p> <p>(1) במקום ההגדרה של "היום הקובע" יבוא: "היום הקובע" - יום א' בניסן שלפני שנת פנקס פלוגית;</p> <p>(2) במקום ההגדרה של "שנת פנקס בוחרים" או "שנת פנקס" יבוא: "שנת פנקס בוחרים" או "שנת פנקס" - התקופה המתחילה ביום ט"ו באב של שנה פלוגית והמסתיימת ביום י"ד באב של השנה שלאחריה.</p>
החלפת סעיף 9	<p>2. במקום סעיף 9 לחוק הפנקס יבוא:</p> <p>9. לכל שנת פנקס יוכן פנקס בוחרים, שיכלול כל אדם שביום הקובע היה אזרח ישראלי והיה רשום, הוא ומענו, במרשם האוכלוסין כחושב ויום הולדתו ה-18 חל לא יאחר מיום תחילתה של אותה שנת פנקס.</p>
תיקון סעיף 19	<p>3. בסעיף 19 לחוק הפנקס, במקום "מהיום הקובע" יבוא "מיום ט"ו באב שלאחר היום הקובע".</p>
תיקון סעיף 43	<p>4. בסעיף 43 לחוק הפנקס, במקום "ביום ה' 130 אחרי היום הקובע" יבוא "ביום ט"ו באב שלאחר היום הקובע".</p>
תיקון חוק הבחירות לכנסת	<p>5. בסעיף 1 לחוק הבחירות לכנסת, תשי"ט-1959², במקום "מיום 31 בדצמבר הקודם לתחילת אותה שנת פנקס בוחרים" יבוא "מיום תחילתה של אותה שנת פנקס בוחרים; לא ידוע יום לידתו של אדם, יחולו הוראות סעיף 12 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, תשכ"ב-1962³".</p>
תיקון חוק הרשויות המקומיות (בחירות)	<p>6. בחוק הרשויות המקומיות (בחירות), תשכ"ה-1965⁴ -</p> <p>(1) בסעיף 1, בהגדרה "היום הקובע", במקום "31 בדצמבר" יבוא "א' בניסן";</p> <p>(2) בסעיף 12, בפסקה (1), במקום "מהיום הקובע" יבוא "מיום ט"ו באב שלאחר היום הקובע".</p>
הוראת שעה	<p>7. חוק זה לא יחול על פנקס הבוחרים לכנסת שהיום הקובע שלו הוא 31 בדצמבר 1965; פנקס זה יעמוד בתקפו, על אף האמור בחוק הפנקס, עד לתחילת תקפו של פנקס הבוחרים הראשון שיוכן על פי חוק זה.</p>

1 ס"ח, תשי"ט, עמ' 24.
 2 ס"ח, תשי"ט, עמ' 114.
 3 ס"ח תשכ"ב, עמ' 120.
 4 ס"ח תשכ"ה, עמ' 248.

דברי הסבר

1. סעיף 9 לחוק פנקס הבוחרים לכנסת, תשי"ט-1959 (להלן - חוק הפנקס) קובע לאמור:
"פנקס שנתי 9. לכל שנת פנקס יוכן פנקס בוחרים שיכלול כל אדם שביום הקובע היה בוחר והיה רשום, הוא ומענו, במרשם המושבים".

פנקס הבוחרים נכנס לתקפו ביום ה-130 שלאחר היום הקובע, שהוא ה-31 בדצמבר, כלומר בראשית מאי של כל שנה, ואילו הבחירות הסדירות לכנסת נערכות, לפי חוק-יסוד: הכנסת, בחודש חשוון, החל בדרך כלל בחודש נובמבר. מהוראות אלה נובעות שתי תוצאות לא רצויות:

א. לפי תאריכים אלה יהיו אזרחים רבים שלא יוכלו להצביע בבחירות סדירות לפני שמלאו להם 18 שנה ואחד עשר חדשים, בעוד שחוק-יסוד: הכנסת קובע גיל 18 לזכות הבחירה;

ב. רשימות הבוחרים אינן משקפות שינויי מען שחלו בתקופה שבין המועד האחרון להגשת בקשות ועררים לפי סעיף 31 לחוק הפנקס לבין יום הבחירות והיא תקופה של כשמונה חדשים.

החוק המוצע בא לצמצם מרחקים אלה: מצד אחד מוצע לקרב את יום תחילת תקפו של פנקס הבוחרים לכנסת אל יום הבחירות הסדירות על ידי קביעת יום א' בניסן כיום הקובע, במקום ה-31 בדצמבר, וכיוצא בזה קביעת יום ט"ו באב כמועד כניסת הפנקס לתקפו, במקום ה-9 או ה-10 בחודש מאי. התקופה שבה לא ישתקפו שינויי מען בפנקס הבוחרים תצומצם על ידי כך כארבעה חדשים בקירוב. מצד שני מוצע לכלול בפנקס הבוחרים אזרחים שיום הולדתם יהיה לא יאוחר מיום כניסת פנקס הבוחרים לתקפו. לפי זה יוכל להצביע בבחירות סדירות גם מי שמלאו לו 18 שנה ושלושה חדשים בלבד (סעיפים 1 עד 4).

2. סעיף 5 לחוק-יסוד: הכנסת, קובע לאמור:

"זכות לבחור 5. כל אזרח ישראלי בן שמונה עשרה שנה ומעלה זכאי לבחור לכנסת, אם בית משפט לא שלל ממנו זכות זו על פי חוק; חוק הבחירות יקבע את המועד שבו ייחשב אדם בן שמונה עשרה שנה לענין השימוש בזכות הבחירה לכנסת".

בעקבות סעיף זה נקבע בסעיף 1 לחוק הבחירות לכנסת, תשי"ט-1959, כדלהלן:

1. בהתאם לסעיף 5 לחוק-יסוד: הכנסת, נקבע בזה שלענין השימוש בזכות הבחירה לכנסת, בזכות הבחירה המתקיימת תוך שנת פנקס בוחרים פלוגית, ייחשב בן 18 שנה כל מי שיום הולדתו ה-18 חל לא יאוחר מיום 31 בדצמבר הקודם לתחילת אותה פנקס בוחרים; "שנת פנקס בוחרים" לצורך הוראה זו כמשמעותו בחוק פנקס הבוחרים לכנסת, תשי"ט-1959".

בעקבות השינויים המוצעים לעיל, יש לקבוע שלענין השימוש בזכות הבחירה בשנת פנקס פלוגית ייחשב בן 18 - כל מי שיום הולדתו ה-18 חל לא יאוחר מיום תחילתה של אותה שנת פנקס, לגבי מי שהתאריך המדוייק של יום הולדתו אינו ידוע מוצע (בסעיף 5) להחיל את הוראות סעיף 12 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, תשכ"ב - 1962, שזה לשונו:

12. "חוק 12. ידועה שנת לידתו של אדם ולא ידוע יום לידתו, חוקה שבולד באחד בניסן של אותה שנה; תאריך לידה ידוע חודש לידתו של אדם ולא ידוע יום לידתו, חוקה שבולד ביום התמישה עשר של אותו חודש".

3. כל השינויים המוצעים לעיל מחייבים שינויים גם בחוק הרשויות המקומיות (בחירות), תשכ"ה-1965. לפי סעיף 11 לחוק מורכב פנקס הבוחרים לרשות מקומית משתיים אלה:

1. רשימות הבוחרים לכנסת שהוכנו לפי הוראות חוק הפנקס, והנוגעות לתחום הרשות המקומית;

2. רשימות בוחרים משלימות (נספחים) של תושבי הרשות שאינם אזרחים ישראליים.

ביחס לנספחים, נקבע בסעיף 12 לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), תשכ"ה-1965,

לאמור:

"הזכות להיכלל 12. הזכות להיכלל בנספח לאזור קלפי שבתחום רשות מקומית פלוגית נתונה למי שלא נכלל בנספחים ברשימות הבחורים לפי סעיף 11 (א) (1) מחמת שלא היה אזרח ישראלי, ונתקיימו בו שנים אלה:

- (1) יום הולדתו ה"ח 18 חל לא יאוחר מהיום הקובע;
- (2) ביום הקובע היה חושב אותו אזור קלפי ונמסרה על כך הודעה לפי פקודת מרשם התושבים, תש"ט-1949."

מוצע לקבוע לענין הנספחים האמורים הוראות מקבילות להוראות הנוגעות לפנקס הבחורים לכנסת בדבר היום הקובע בשאלת התושבות והגיל (סעיף 6).

4. ואלה הוראות חוק הפנקס שמוצע לתקן או להחליפן ושלא אוכרו לעיל:

הגדרות	1. בתוק זה - "היום הקובע" - ה"ח 31 בדצמבר של שנה פלוגית; "שנת פנקס בוחרים" או "שנת פנקס" - התקופה המתחילה ביום ה"ח 130 אחרי היום הקובע בשנה פלוגית והמסתיימת ביום ה"ח 120 אחרי היום הקובע של השנה שלאחריה;
הכנת רשימת בוחרים	19. לשם הכנת פנקס הבחורים תוכן לכל אזור קלפי רשימה שתכלול כל אדם שיום הולדתו ה"ח 18 חל לא יאוחר מהיום הקובע ושבויום ה"ח 61 שלפני היום הקובע היה אזרח ישראלי והיה רשום במרשם התושבים כתושב אותו אזור.
ראשית תקפו של הפנקס	43. פנקס הבחורים, כפי שתוקן והושלם כאמור, ייכנס לתקפו ביום ה"ח 130 אחרי היום הקובע; שר הפנים יפרטם הודעה על כך ברשומות.